

Motion till riksdagen 2024/25:2204

av **Ida Karkiainen (S)**

Övergivna och förfallna fastigheter

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge kommunerna större befogenheter att hantera övergivna och förfallna fastigheter och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Övergivna eller förfallna fastigheter är ett problem som påverkar många bygder runt om i Sverige negativt. Dessa signalerar inte bara en raserad framtidstro – dessa fastigheter kan också skapa stor otrygghet genom skadegörelse och obehöriga som vistas där. De kan utgöra en stor risk för både omgivningen och för miljön, särskilt för barn som finns i närområdet.

Det är inte ovanligt att en fastighetsägare, om en sådan finns, själv inte bor på orten och därmed inte känner lika stort ansvar att ta hand om platsen som närboende gör. Det är inte heller ovanligt att det till slut är kommunerna, och därmed skattebetalarna, som tvingas ta ansvar för att riva eller sanera fastigheten när fastighetsägaren inte gör det.

Många kommuners nämnder som hanterar plan- och byggnadsfrågor vittnar om en frustration över att det måste gå mycket långt innan de har befogenhet att agera. Verktygen upplevs som tandlösa, något som också Boverket uppmärksammat i sin rapport *Ovårdade tomter och förfallna byggnader från år 2015*. Boverket föreslår bland annat att det borde bli lättare att delge rivningsförelägganden och förelägganden att anordna stängsel, om det föreligger allvarlig risk för olyckor. Boverket föreslår även att det införs ett statligt stöd för att mildra de ekonomiska konsekvenserna för kommuner som drabbats av kostnader i samband med rivningsförelägganden.

Några åtgärder är vidtagna sedan tidigare. Den förra regeringen lade bland annat fram proposition 2021/22:149 som syftade till att förenkla, förtydliga och effektivisera tillsynsarbetet inom byggnadsnämndens ansvarsområde. Det var ett steg, men problemen med övergivna eller förfallna fastigheter är fortsatt stora. Den nuvarande regeringen behöver ta arbetet vidare.

Ida Karkiainen (S)